
Aanbiedingsnotitie voor:

Comité van Toezicht POP 24 juni 2016

Titel:

Stand van zaken POP3 algemeen

Bijlagen:

-

Doelstelling bespreking

Ter informatie.

Voorstel is afgestemd met

Het Twaalf Provinciën Overleg POP, dd. 31 mei 2016
EZ POP-coördinatieoverleg, dd. 2 juni 2016

Wat gebeurt er met het voorstel na deze vergadering?

Voorstel ter informatie / bespreking

Inhoud

Algemeen

Het POP3 is inmiddels echt gestart. Er zijn op meerdere maatregelen openstellingen geweest. Op een beperkt aantal maatregelen zijn inmiddels ook verleningsbeschikkingen afgegeven. Al met al komt POP3 echter traag op gang. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de decentrale uitvoering van een groot deel van het POP. Door de decentrale uitvoering zullen projecten beter aansluiten bij de regionale behoeften, maar moet implementatie door 13 partijen plaatsvinden en bij iedere implementatie doen zich (andere) problemen voor. Sommige problemen worden veroorzaakt door veranderingen of verdere aanscherpingen in de EU-regelgeving of voorschriften. Zo heeft er een discussie plaatsgevonden over de toekenning van de voor POP3 projecten noodzakelijke nationale overheidscofinanciering. Door de 'verplicht' door de Commissie voorgeschreven werkwijze van tendering en toepassing van selectiecriteria, moet zeker gesteld worden dat de toekenning van de nationale overheidscofinanciering geen sturende werking heeft op de toekenning van het POP-ELFPO-budget. Dit is echter niet eenvoudig te regelen, nu iedere overheidspartij vanzelfsprekend een eigenstandige bevoegdheid heeft om gelden toe te kennen en eigen beleidsdoelstellingen nastreeft. Het maken van afspraken over

een goede en EU-conforme werkwijze in deze blijkt – zeker omdat veel verschillende partijen belanghebbend zijn – complex.

Er wordt door alle partijen hard gewerkt om bestaande problemen op te lossen en er voor te zorgen dat POP3 écht uit de startblokken komt. Vooral ook omdat nu reeds zorgen bestaan over de uitputting van het in 2015 beschikbaar gekomen ELFPO-budget, dat uiterlijk eind 2018 gedeclareerd dient te zijn (zie Financiële voortgang POP3, hieronder).

Notificatie POP3 2015

Zoals besproken in de CvT-vergadering van december 2015 is op 28 augustus jl. de 1e notificatie POP3 formeel bij de Commissie ingediend. Belangrijkste aanpassing is de toevoeging van extra middelen afkomstig van de eerste pijler van het Gemeenschappelijk landbouw beleid (directe betalingen). De Commissie heeft op 8 januari 2016 deze notificatie goedgekeurd. De gewijzigde versie van het programmadocument is beschikbaar op de website van het Regiebureau POP (<http://www.regiebureau-pop.eu/nl/info/41/161/81/>)

Sanctiebeleid POP3

Hoewel POP3 grotendeels decentraal uitgevoerd wordt, is het wel van groot belang dat er uniformiteit bestaat in de sancties die toegepast worden als er iets bij de uitvoering van een POP3 project niet loopt zoals gepland of afgesproken.

Op 24 mei j.l. is door de Staatssecretaris EZ het uniform sanctiebeleid gepubliceerd. Dit sanctiebeleid wordt door EZ én alle twaalf provincies toegepast. Het uniforme sanctiebeleid zal beschikbaar worden gesteld op de vernieuwde website van het Regiebureau POP.

Staatssteunmelding POP3

Steun die in het kader van POP3 wordt verleend is – voor zover het staatssteungevoelige betalingen zijn – met het oog op de staatssteunregels toegestane steun MITS de betaling voldoet aan de POP3 regelgeving én de betaling wordt gedaan voor een activiteit gericht op de voortbrenging van en de handel in landbouwproducten ('artikel 42 VWEU acties'). Alle door Nederland in het kader van POP3 uit te voeren maatregelen zijn gezien en geconcludeerd is dat, met uitzondering van Leader, alle maatregelen van invloed zijn op de voortbrenging van en handel in landbouwproducten. Enige uitzondering is de maatregel 'Samenwerking': niet uitgesloten kan worden dat in het kader van deze maatregel projecten worden gesubsidieerd die NIET van invloed zijn op de voortbrenging van of handel in landbouwproducten. Omdat niet uitgesloten kan worden dat er 'niet artikel 42' projecten gesubsidieerd worden, is er een staatssteunmelding voor deze maatregel gedaan. De melding is gedaan onder de Algemene groepsvrijstellingsverordening. De tekst van de melding zal na afronding van de melding beschikbaar gesteld worden op de website van het Regiebureau POP.

Financiële voortgang POP3

In de CvT vergadering van december 2015 is reeds aangegeven dat een spoedige start en voortgang van het POP3 van het grootste belang is om in de komende jaren de zogenaamde n + 3 targets te halen.

Bij het POP3 vallen de beschikbare EU-middelen onder het n+3 regime: het door de EU beschikbaar gestelde budget van het jaar n moet eind jaar n+3 zijn gedeclareerd. Indien dit niet het geval is vervallen de niet-gedeclareerde EU-middelen (decommitting).

In 2014 (jaar n) was het beschikbare EU-budget ca. € 87 mln. Dit bedrag moet uiterlijk op 31 december 2017 gedeclareerd zijn. De jaren erna is er, rekening houdend met de overheveling van extra middelen uit pijler 1, ca € 115 mln. jaarlijks beschikbaar.

In 2014 zijn onder POP3 geen declaraties ingediend. In 2015 is in totaal € 32 mln. gedeclareerd, in het 1e kwartaal 2016 € 27 mln. zodat op dit moment de declaratiestand totaal € 60 mln. is. De verwachting dat er in de resterende periode 2016 nog ca € 10 mln. tot betaling zal komen. Deze betalingen betreffen de onderdelen agromilieu-verbintenissen en de brede weersverzekering.

Voor 2017/2018 zijn de verwachtingen m.b.t. POP3-declaraties – op basis van de nu aangegane verplichtingen - als volgt:

- * Uitfinanciering POP2 projecten: geplande uitgaven in 2016 en 2017, totaal ca. € 33 mln.
- * Agromilieuverbintenissen: geplande uitgaven in 2017 en 2018 tussen € 30 en € 35 mln. jaarlijks.
- * Brede weersverzekering: geplande uitgaven 2017 en 2018, jaarlijks € 4 mln.
- * Technische bijstand: geplande uitgaven 2016, 2017 en 2018, tussen de € 1 mln. en € 3 mln. jaarlijks.

Eind 2017 is de verwachting dat ca. € 130 mln. zal zijn gedeclareerd. Het in 2014 beschikbaar gestelde budget van € 87 miljoen zal eind 2017 (n+3) gedeclareerd zijn. Eind 2018 moet cumulatief € 174 mln. gedeclareerd zijn (jaarbudget 2014 + jaarbudget 2015).

Als de hiervoor gegeven prognose wordt gerealiseerd zal er eind 2018 ca. € 165 mln. zijn gedeclareerd. Dat zou circa € 10 mln. te weinig zijn. Dit betekent dat er op korte termijn openstellingen moeten komen/verplichtingen moeten worden aangegaan om vanaf 2018 decommitting van EU-middelen te voorkomen. Inmiddels zijn er eind 2015-begin 2016 diverse openstellingen geweest bij enkele provincies en bij alle provincies de regeling Jonge Landbouwers. Het van het grootste belang dat op korte termijn alle provincies alsook het Ministerie van EZ overgaan tot het openstellen van POP-subsidies, met name tot openstelling op onderdelen die tot een kasrealisatie zullen leiden in de komende 2 jaren.